

IO3-A1: SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP COMPETENTIEKADER

3D2ACT

STIMULEREN VAN INDUSTRIE 4.0 EN 3D- TECHNOLOGIEËN VIA SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP: EEN INNOVATIEF PROGRAMMA VOOR EEN DUURZAME TOEKOMST

Auteur (s): POLITEKNIKA IKASTEGIA TXORIERRI & STITCHING INCUBATOR

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie vormt geen goedkeuring van de inhoud, die alleen de standpunten van de auteurs weergeeft, en de Commissie kan niet verantwoordelijk worden gehouden voor enig gebruik dat van de daarin opgenomen informatie kan worden gemaakt.

SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP COMPETENTIEKADER

PROJECT INFORMATIE

PROJECTNAAM:

3D2ACT

TITEL VAN HET PROJECT:

STIMULEREN VAN INDUSTRIE 4.0 - EN 3D-TECHNOLOGIEËN VIA SOCIAAL
ONDERNEMERSCHAP: EEN INNOVATIEFPROGRAMMA VOOR EEN DUURZAME
TOEKOMST

PROJECTNUMMER:

2020-1-EL01-KA202-078957

WEBSITE:

<https://3d2act.eu/>

CONSORTIUM: PARTNERLIJST

- **NATIONAAL CENTRUM VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK "DEMOKRITOS"** (Griekenland)
- **EUROPEES NETWERK VOOR DIGITAAL LEREN** (Italië)
- **CENTRO POLITÉCNICA TXORIERRI S.COOP** (Spanje)
- **A & A EMPHASYS INTERACTIVE SOLUTIONS Ltd** (Cyprus)
- **STICHTING INCUBATOR** (Nederland)
- **REGIONAAL DIRECTORAAT ONDERWIJS VAN KRETA** (Griekenland)
- **UNIVERSITEIT VAN KRETA** (Griekenland)

INHOUDSOPGAVE

Inhoud

1	INTRODUCTIE.....	3
2	OVERZICHT VAN ONDERWERPEN EN NIVEAU'S.....	4
3	TIJDSINVESTERING VAN DE LEERACTIVITEITEN.....	5
4	BESCHRIJVING VAN DE HOOFDSTUKKEN.....	6

1 INTRODUCTIE

Het hieronder genoemde competentiekader met betrekking tot sociaal ondernemerschap vormt in feite het lesplan van het 3D2ACT-project.

Het lesplan kent twee (2) verschillende modules eentje over sociaal ondernemerschap en eentje over sociaal ondernemer worden. In het laatste hoofdstuk vind je casestudy's uit alle partnerlanden.

In onderstaande tekst worden de modules en hoofdstukken uitgebreid beschreven en gepresenteerd, samen met de tijdsinvestering.

Ten slotte wordt het leerplan per niveau en per hoofdstuk analytisch neergezet waarbij het volgende wordt geanalyseerd:

- Onderwerp/Doel
- Doelen stellen
- Duur
- Vereisten
- Verwachte resultaten
- Opedane kennis & vaardigheden
- Zachte vaardigheden verwerven
- Bijbehorende badge

Het competentiekader en het educatieve pakket zijn gericht op het vinden van de basiskennis en informatie waarover elke student moet beschikken om een sociale onderneming te kunnen opzetten. De omschreven materialen zullen hen wegwijs maken in de wereld van het sociale bedrijfsleven en hen helpen hun sociale ondernemersvaardigheden te ontwikkelen.

2 OVERZICHT VAN ONDERWERPEN EN NIVEAU'S

MODULE 1: SOCIAAL ONDERNEMERSCHAP

Hoofdstuk 1: Wat is sociaal ondernemerschap?

Hoofdstuk 2: Waarom heet het "sociaal" en wat is de toegevoegde waarde ervan?

Hoofdstuk 3: Social Business Model Canva

MODULE 2: EEN SOCIAAL ONDERNEMER WORDEN

Hoofdstuk 1: Inleiding tot het EntreComp-framework

Hoofdstuk 2: De sociale ondernemer

Hoofdstuk 3: Ideeën en kansen - Ethisch en duurzaam denken

Hoofdstuk 4: Middelen - Financiële en economische geletterdheid

Hoofdstuk 5: Actie! - Plannen en Beheer

MODULE 3: CASE STUDIES IN PARTNERLANDEN

Hoofdstuk 1: Griekenland

Hoofdstuk 2: Italië

Hoofdstuk 3: Spanje

Hoofdstuk 4: Cyprus

Hoofdstuk 5: Nederland

3 TIJDSINVESTERING VAN DE LEERACTIVITEITEN

Het educatieve pakket bestaat uit online leren met interactief materiaal, video's, tests en quizzes met een geschatte tijdsduur van 5 uren.

De leeractiviteiten IO3/A1 en hun duur worden gedetailleerd beschreven in de volgende tabel:

leerplan	Tijdsduur	Notities
Module 1: Sociaal ondernemerschap	1 uur	Zelfstudie
Module 2: Educatief pakket om een sociaal ondernemer te worden	4 uren	Zelfstudie
Module 3: Casestudies in partnerlanden	n.v.t.	Aanvullend materiaal ter info
Totaal	5 uren	

Bijbehorende badge:

4 BESCHRIJVING VAN DE HOOFDSTUKKEN

Module 1	
Hoofdstuk ID	1: Wat is sociaal ondernemerschap?
Onderwerp/doel	Laat de studenten kennismaken met de wereld van sociaal ondernemerschap.
Doelen	Leer meer over de basisconcepten van sociaal ondernemerschap, beroemde voorbeelden van sociaal ondernemerschap en de voordelen en valkuilen ervan.
Tijdsduur	15 minuten
Vereisten	Kennis: Geen Apparatuur: Computer met internettoegang
Verwachte resultaten	Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende concepten die verband houden met sociaal ondernemerschap herkennen • De voordelen van sociaal ondernemerschap (her)kennen • Weten wat de valkuilen van sociaal ondernemerschap zijn • Voorbeelden van sociaal ondernemerschap kunnen herkennen en vinden
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Basisconcepten van sociaal ondernemerschap • Voordelen, uitdagingen en voordelen/nadelen van sociaal ondernemerschap
Benodigde soft skills	<ul style="list-style-type: none"> • Creativiteit • Anders denken • Kritisch denken • Omgevingsbewustzijn • Focus op een specifieke taak • Doelen stellen

Module 1	
Hoofdstuk ID	2: Waarom heet het "sociaal" en wat is de toegevoegde waarde ervan?
Onderwerp/doel	Wat is het verschil tussen ondernemerschap en sociaal ondernemerschap
Doelen	De belangrijkste aspecten kennen die een bedrijf sociaal maken
Tijdsduur	15 minuten

Vereisten	Kennis: Hoofdstuk 1 Apparatuur: Computer met internettoegang
Verwachte resultaten	Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • De verschillen tussen ondernemerschap en sociaal ondernemerschap kennen • Bekend zijn met de belangrijkste aspecten van een sociale onderneming • De toegevoegde waarde van het creëren van een sociale onderneming kennen
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Vermogen om de kenmerken van een sociale onderneming te herkennen
Benodigde soft skills	<ul style="list-style-type: none"> • Creativiteit • Anders denken • Informatie verzamelen • Kritisch denken

Module 1	
Hoofdstuk ID	3: Social Business Model Canva
Onderwerp/doel	Ontwikkeling van een Social Business Model Canva om alle benodigde activiteiten/middelen te herkennen
Doelen	Hoe ontwikkel je een sociaal businessmodel Canva. Hoe herken je alle benodigde activiteiten en middelen en hoe gebruik je de Canva-tool?
Tijdsduur	30 minuten
Vereisten	Kennis: Hoofdstukken 1 en 2 Apparatuur: Computer met internettoegang
Verwachte resultaten	Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • De werking van het Sociaal Business Model Canva begrijpen • De benodigde activiteiten herkennen • De benodigde middelen herkennen • Geleerd hebben om de Canva-tool te gebruiken • Het belang inzien van het businessmodel Canva
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Basisprincipes van Business Model Canva • Herkennen van middelen en activiteiten • Businessmodel Canva-tool
Benodigde soft skills	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Kritisch denken • Experimenteren

	<ul style="list-style-type: none"> • Vindingrijkheid • Anders denken • Organisatievaardigheden • Probleemoplossing • Besluitvorming	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsbewustzijn • Focus op een specifieke taak • Tijdsbeheer • Doelen stellen
--	--	---

Module 2	
Hoofdstuk ID	1: Introductie van het EntreComp Framework
Onderwerp/doel	Globaal overzicht van het EntreComp Framework en inbegrepen vaardigheden
Doelen	Wat is het EntreComp Framework precies en hoe kan de sociale impact worden geïntegreerd in het EntreComp-raamwerk/vaardigheden
Tijdsduur	30 minuten
Vereisten	Kennis: Module 1 Apparatuur: Computer met internettoegang
Verwachte resultaten	Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • Een beter begrip hebben van het EntreComp-raamwerk • Een algemeen beeld hebben van de opgenomen vaardigheden • Sleutelvaardigheden herkennen om sociaal ondernemer te worden • Begrijpen hoe je sociale impact integreert in de vaardigheden
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Bekendheid met EntreComp Framework • Herkennen van de EntreComp-vaardigheden • Sociale impact integreren in vaardigheden
Benodigde soft skills	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Vindingrijkheid • Anders denken • Organisatievaardigheden • Probleemoplossing • Besluitvorming • Kritisch denken

Module 2	
Hoofdstuk ID	2: De sociale ondernemer
Onderwerp/doel	Belangrijkste kenmerken van een sociaal ondernemer
Doelen	Inleiding tot de basisvaardigheden en -competenties die nodig zijn om een sociaal ondernemer te worden inclusief voorbeelden van bekende sociale ondernemers, gekoppeld aan de eerder beschreven vaardigheden en competentie
Tijdsduur	30 minuten
Vereisten	Kennis: Module 1, Module 2- Hoofdstuk 1

	Apparatuur: Computer met internettoegang
Verwachte resultaten	Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • De belangrijkste vaardigheden van sociale ondernemers herkennen • Voorbeelden van sociale ondernemers kennen en kunnen vinden
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Een beter begrip van het Entrecomp-raamwerk • Een beter begrip van de basisvaardigheden en -competenties van een sociaal ondernemer
Benodigde soft skills	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Vindingrijkheid • Anders denken • Besluitvorming • Kritisch denken • Experimenteren • Focus op een specifieke taak

Module 2	
Hoofdstuk ID	3: Ideeën en kansen - Ethisch en duurzaam denken
Onderwerp/doel	Duurzaamheid en ethiek in het bedrijfsleven en aanverwante onderwerpen zoals circulaire economie en de impact van acties
Doelen	3.1: Wat is duurzaamheid en ethiek in het bedrijfsleven? – Sociale, economische en ecologische duurzaamheid 3.2: Hoofdpijnen van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen 3.3: Circulaire economie en haar kenmerken 3.4: Heroverweeg een bedrijfsmodel volgens de circulaire economie 3.5: Gevolgen en impact van de acties
Tijdsduur	1 uur
Vereisten	Kennis: Module 1, Module 2- Hoofdstuk 1&2 Apparatuur: Computer met internettoegang
Verwachte resultaten	Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • De belangrijkste ethische concepten binnen het bedrijfsleven herkennen • Inzicht in duurzaamheidspraktijken tonen • Ethische kwesties herkennen

	<ul style="list-style-type: none"> • Hoofdkenmerken van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen herkennen • Sociale, economische en milieukwesties in een zakelijke context herkennen • De gevolgen van de acties met betrekking tot duurzaamheid begrijpen • Een verantwoord product ontwikkelen volgens de principes van de circulaire economie 		
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe ethisch en duurzaam te handelen in een zakelijke context • Toepassing van maatschappelijke verantwoordelijkheid in het bedrijfsleven • Ontwikkeling van bedrijfsmodellen in lijn met circulaire economie en duurzame praktijken 		
Benodigde soft skills	<table border="0"> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Ethisch denken • Duurzaam denken • Vindingrijkheid • Samenwerkingsvaardigheden • Communicatie • Organisatievaardigheden </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemoplossing • Besluitvorming • Kritisch denken • Flexibiliteit/aanpassingsvermogen • Experimenteren • Omgevingsbewustzijn • Doelen stellen </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Ethisch denken • Duurzaam denken • Vindingrijkheid • Samenwerkingsvaardigheden • Communicatie • Organisatievaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> • Probleemoplossing • Besluitvorming • Kritisch denken • Flexibiliteit/aanpassingsvermogen • Experimenteren • Omgevingsbewustzijn • Doelen stellen
<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Ethisch denken • Duurzaam denken • Vindingrijkheid • Samenwerkingsvaardigheden • Communicatie • Organisatievaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> • Probleemoplossing • Besluitvorming • Kritisch denken • Flexibiliteit/aanpassingsvermogen • Experimenteren • Omgevingsbewustzijn • Doelen stellen 		

Module 2	
Hoofdstuk ID	4: Middelen - Financiële en economische geletterdheid
Onderwerp/doel	Basisprincipes van economie ten behoeve van het opzetten van een sociaal bedrijf
Doelen	4.1: Economische en financiële aspecten begrijpen 4.2: Budget – schat het budget voor eenvoudige activiteiten; inkomsten en uitgaven berekenen in een budgettabel; btw-regels; facturen en bonnen; sociale verzekering 4.3: Maak een plan voor de financiële duurzaamheid van een waarde creërende activiteit – ideeën delen en beschermen; verschillende licenties 4.4: Vind financieringsmogelijkheden
Tijdsduur	1 uur
Vereisten	Kennis: Module 1, Module 2- Hoofdstuk 1 & 2.1 Apparatuur: Computer met internettoegang
Verwachte resultaten	Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen: <ul style="list-style-type: none"> • Fundamentele economische en financiële concepten begrijpen • Een schatting maken van het budget van eenvoudige activiteiten • Budgettabellen kunnen gebruiken

	<ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van btw-regels • Facturen en bonnen kunnen maken • Basisaspecten van sociale verzekeringen begrijpen • Waten wat een licentie is en welke soorten er bestaan • Potentiële zakelijke kansen herkennen 		
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Economische en financiële concepten • Schatting van budgetten • Ontwikkeling van budgettabellen • Een goede factuur maken • Een goed ontvangstbewijs maken • Btw-regels kennen • Soorten vergunningen Middelen voor financiering 		
Benodigde soft skills	<table border="0"> <tr> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Vindingrijkheid • Anders denken • Communicatie • Coördinatie • Organisatievaardigheden • Probleemoplossing </td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Besluitvorming • Kritisch denken • Flexibiliteit/aanpassingsvermogen • Omgevingsbewustzijn • Focus op een specifieke taak • Tijdsbeheer • Doelen stellen </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Vindingrijkheid • Anders denken • Communicatie • Coördinatie • Organisatievaardigheden • Probleemoplossing 	<ul style="list-style-type: none"> • Besluitvorming • Kritisch denken • Flexibiliteit/aanpassingsvermogen • Omgevingsbewustzijn • Focus op een specifieke taak • Tijdsbeheer • Doelen stellen
<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Vindingrijkheid • Anders denken • Communicatie • Coördinatie • Organisatievaardigheden • Probleemoplossing 	<ul style="list-style-type: none"> • Besluitvorming • Kritisch denken • Flexibiliteit/aanpassingsvermogen • Omgevingsbewustzijn • Focus op een specifieke taak • Tijdsbeheer • Doelen stellen 		

Module 2	
Hoofdstuk ID	5: Actie! - Plannen en Beheer
Onderwerp/doel	Kennis opdoen over planning, management, praktische informatie, voordelen
Doelen	5.1: Het belang van plannen 5.2: Ontwikkel en update een actieplan 5.3: Stel prioriteiten – taken en middelen om gestelde doelen te bereiken 5.4: Gebruik een projectmanagementtool – op papier en online 5.5: Omgaan met onzekerheid, ambiguïteit en risico – risicomatrix, risicobeoordeling en actieplan
Tijdsduur	1 uur
Vereisten	Kennis: Geen Apparatuur: Computer met internettoegang

Verwachte resultaten	<p>Aan het einde van dit hoofdstuk moeten de leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actieplannen kunnen maken • Prioriteiten kunnen stellen • Kunnen werken met beheertools • Een risicomatrix maken • Risico's zien en beoordelen 	
Kennis & vaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> • Stel prioriteiten vast om actieplannen te maken • Gebruik verschillende soorten projectmanagementtools • Maak risicobeoordelingsplannen • Herken risico's • Risico's onder ogen zien 	
Benodigde soft skills	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeelding • Creativiteit • Vindingrijkheid • Coördinatie • Organisatievaardigheden • Probleemoplossing • Besluitvorming 	<ul style="list-style-type: none"> • Kritisch denken • Flexibiliteit/aanpassingsvermogen • Experimenteren • Omgevingsbewustzijn • Focus op een specifieke taak • Tijdsbeheer • Doelen stellen

Module 3	
Hoofdstuk ID	Casestudies in partnerlanden
Onderwerp/doel	Analyseer verschillende sociaal ondernemerschapsbedrijven in partnerlanden
Doelen	<p>Analyseer twee relevante sociale ondernemingen in elk partnerland</p> <p>Wat doet de sociale onderneming in uw land?</p> <p>Welke EntreComp competenties worden hier door de sociaal ondernemer ingezet?</p> <p>Hoe is de casestudy inspirerend voor anderen? Wat is hier de vernieuwende aanpak?</p>
Tijdsduur	n.v.t.
Vereisten	n.v.t.
Verwachte resultaten	n.v.t.
Kennis & vaardigheden	n.v.t.
Benodigde soft skills	n.v.t.